

AALBORG UNIVERSITET

PRAKSISUDVALGET AAU

AFRAPPORTERING FOR 2019

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
INDLEDNING	3
Praksisudvalget AAU	3
Om afrapporteringen for 2019	3
STATISTIKKER	4
Diversitet i praksisudvalget	4
Interne/eksterne anmeldere	4
Hvor har indklagede erhvervet sin seneste grad	5
Indklagedes ansættelsesforhold	5
Diversitet blandt de indklagede	6
Sagernes fordeling på fakulteter	6
Sagsbehandlingssted	7
Udtalelsens udfald – sager realitetsbehandlet ved praksisudvalget	8
Sagsbehandlingstid – sager realitetsbehandlet ved praksisudvalget	9
KONKRETE SAGER - RESUMÉER	9
AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER	15
Diversitet i praksisudvalget	15
Præscrening af ph.d.-afhandlinger	15
Land hvor seneste grad er erhvervet	15
Diversitet blandt de indklagede	15
Aftaler om forfatterskaber	15

INDLEDNING

PRAKSISUDVALGET AAU

Praksisudvalget AAU blev nedsat af rektor pr. 1.7.2017 med det formål at behandle sager om tvivlsom forskningspraksis samt at foretage den indledende behandling af sager om videnskabelig uredelighed. Praksisudvalget består af 5 basismedlemmer og 5 fakultetsmedlemmer. Ved behandling af en konkret sag om tvivlsom forskningspraksis udpeges der desuden et ad hoc-medlem med henblik på at sikre, at PU AAU ved behandlingen af den pågældende sag repræsenterer den faglighed, der er sagens omdrejningspunkt.

OM AFRAPPORTERINGEN FOR 2019

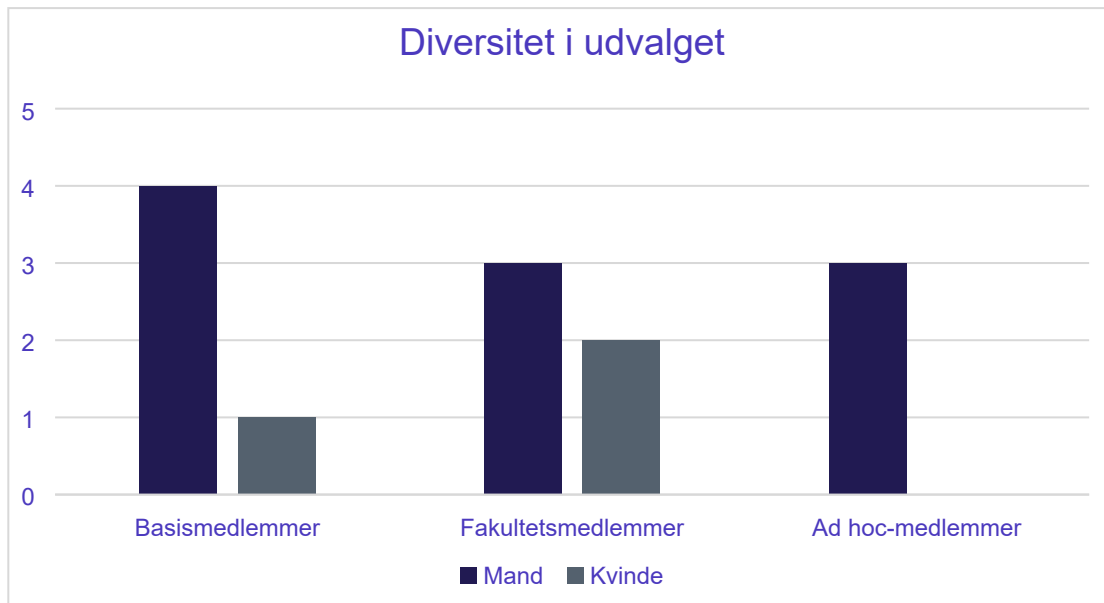
Afrapporteringen, som er den anden efter lovens ikrafttræden, vedrører perioden 1.1.2019-31.12.2019. Foruden denne afrapportering afgiver praksisudvalget årligt en afrapportering af tilfælde af tvivlsom forskningspraksis til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Afrapporteringen omfatter i alt 8 sager, som har været til behandling i praksisudvalget i 2019. Heraf blev 2 af sagerne modtaget i slutningen af 2018 men først behandlet i begyndelsen af 2019. De øvrige 6 sager blev modtaget og behandlet i 2019. I december 2019 modtog praksisudvalget yderligere 5 sager. Disse blev dog ikke behandlet i 2019 og indgår derfor ikke i afrapporteringen. Sagerne vil indgå i afrapporteringen for 2020.

Afrapporteringen omfatter sager, som er realitetsbehandlet i praksisudvalget, og sager, som er oversendt til behandling ved Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

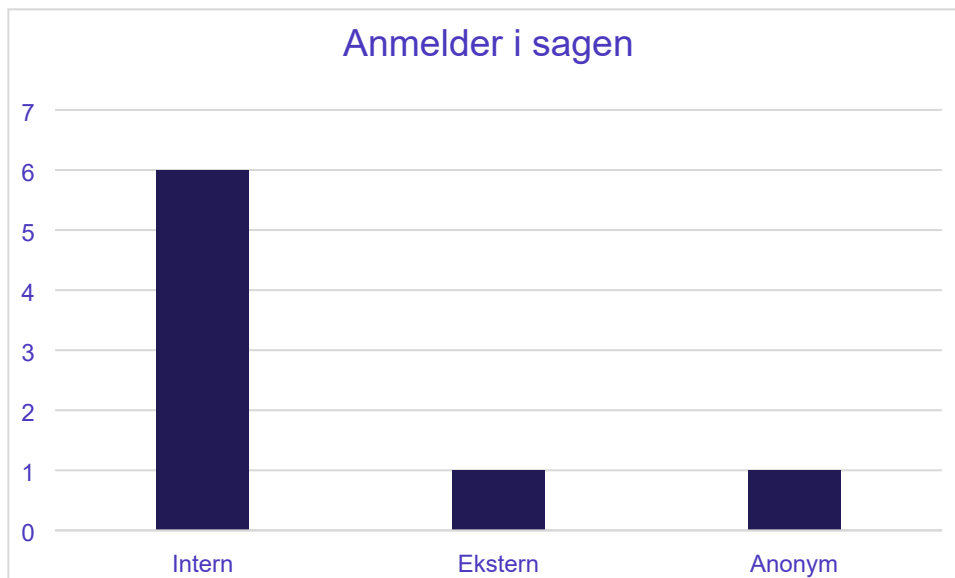
STATISTIKKER

DIVERSITET I PRAKSISUDVALGET

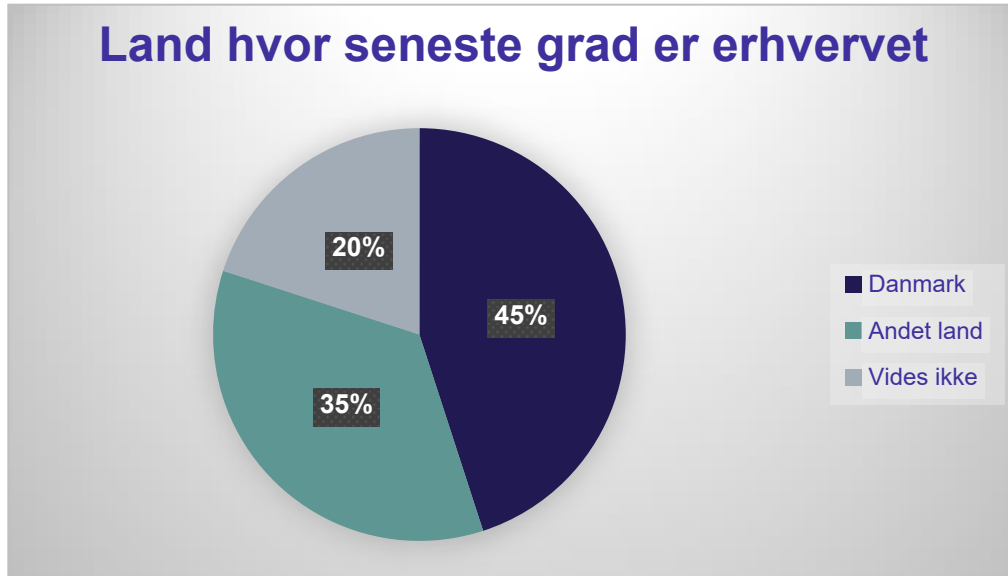
Figur 1 viser diversiteten i udvalget for henholdsvis basismedlemmer, fakultetsmedlemmer og ad hoc-medlemmer i 2019.

INTERNE/EKSTERNE ANMELDERE

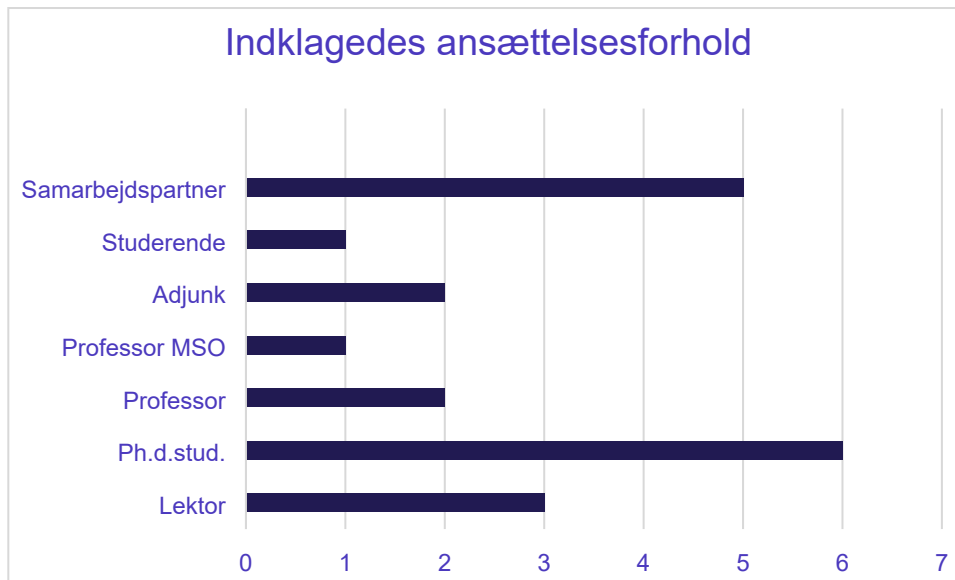
Figur 2 viser, hvorvidt anmelder i sagerne har været intern fra AAU eller ekstern. I 6 af de 8 sager var anmelder intern fra AAU, i én sag var anmelder ekstern, og i én sag var anmelder anonym. I én af sagerne besluttede praksisudvalget af egen drift at rejste sag mod yderligere fire forskere. Sagen blev behandlet som én sag og anses samlet som værende anmeldt af intern anmelder.

HVOR HAR INDKLAGEDE ERHVERVET SIN SENESTE GRAD

Figur 3 viser, hvor stor en procentdel af de indklagede der har erhvervet deres seneste grad henholdsvis i Danmark og i udlandet. I de 8 sager var der i alt 20 indklagede. For 20 % af de indklagede vides det ikke, hvor deres seneste grad er erhvervet.

INDKLAGEDES ANSÆTTELSESFORHOLD

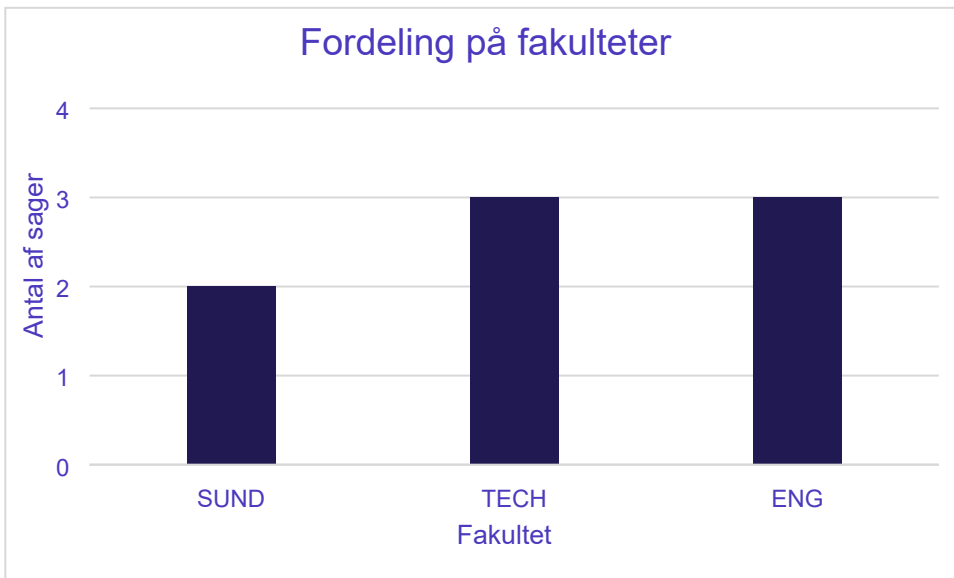
Figur 4 viser indklagedes ansættelsesforhold på det tidspunkt, hvor indklagedes forskning fandt sted. I de 8 sager var der i alt 20 indklagede, hvoraf 6 var ph.d. studerende.

DIVERSITET BLANDT DE INDKLAGEDE

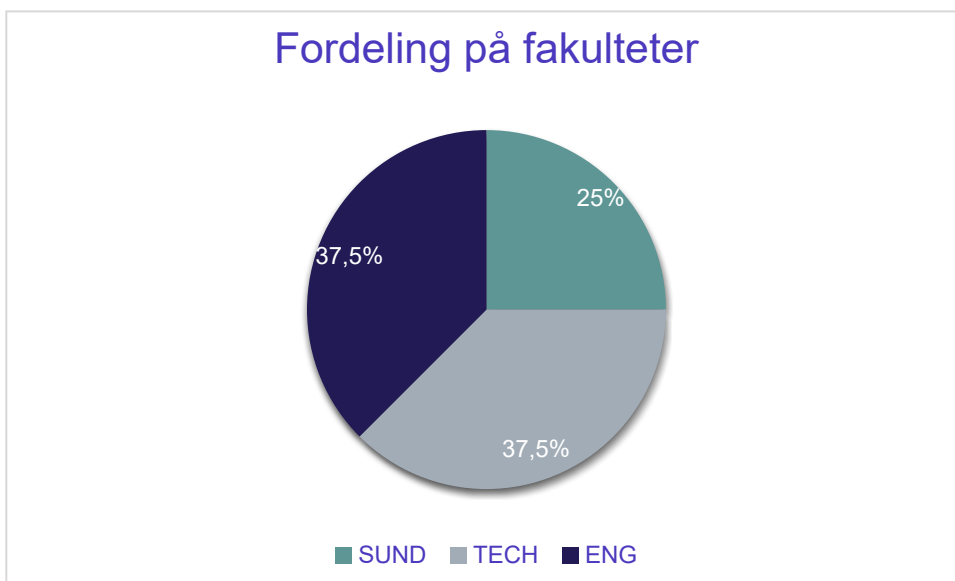

Figur 5 viser fordelingen af henholdsvis mænd og kvinder blandt de indklagede i sagerne. Ud af de i alt 20 indklagede er 3 kvinder, og 17 indklagede er mænd.

SAGERNES FORDELING PÅ FAKULTETER

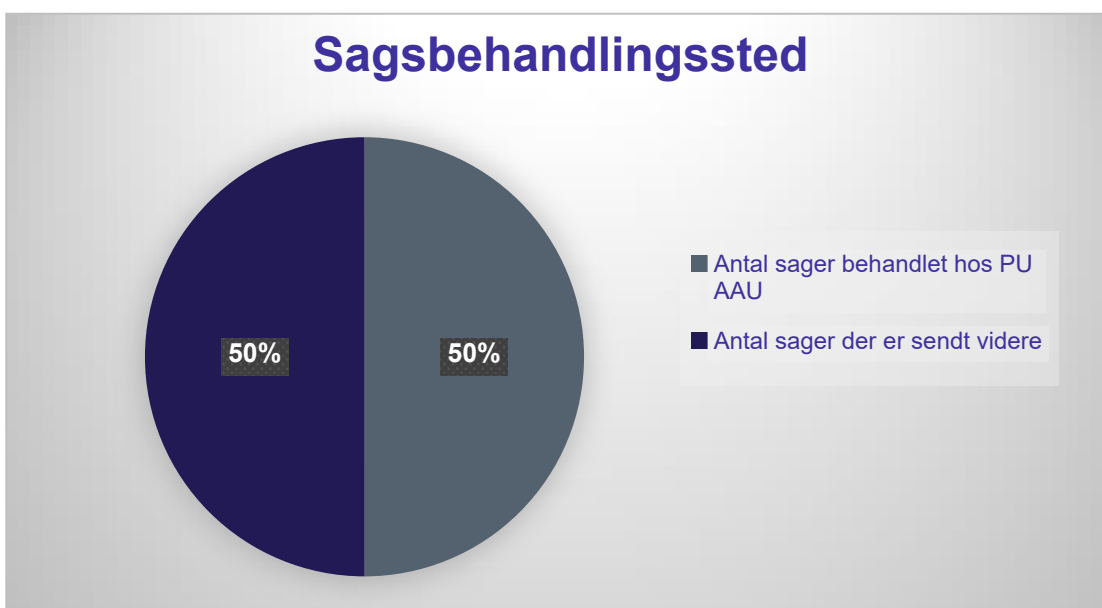

Figur 6 viser fordelingen af sagerne på hhv. TECH, ENG og SUND. Der var i perioden ingen sager vedrørende HUM og SAMF.

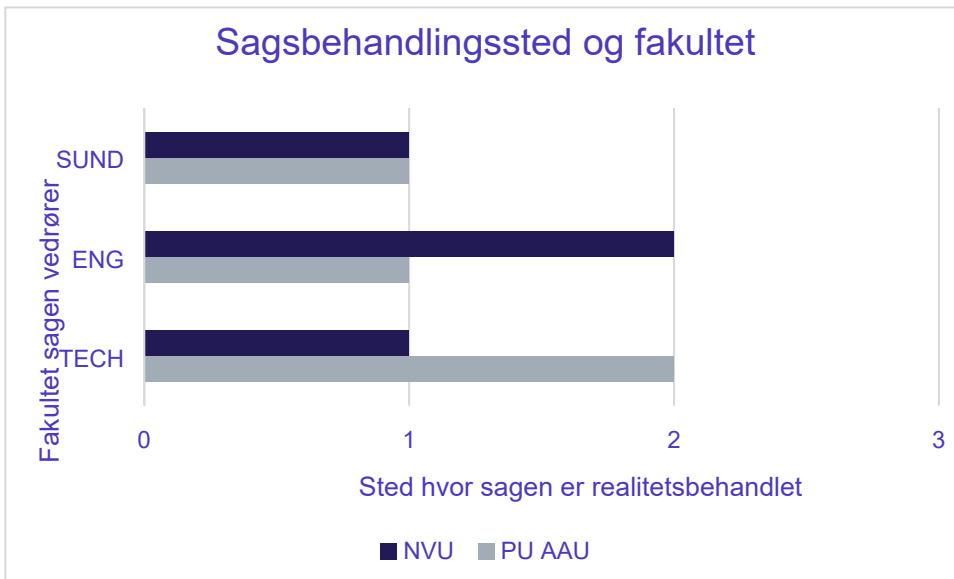

Figur 7 viser den procentvise fordeling af sagerne på hhv. TECH, ENG og SUND. Der var i perioden ingen sager vedrørende HUM og SAMF.

SAGSBEHANDLINGSSTED

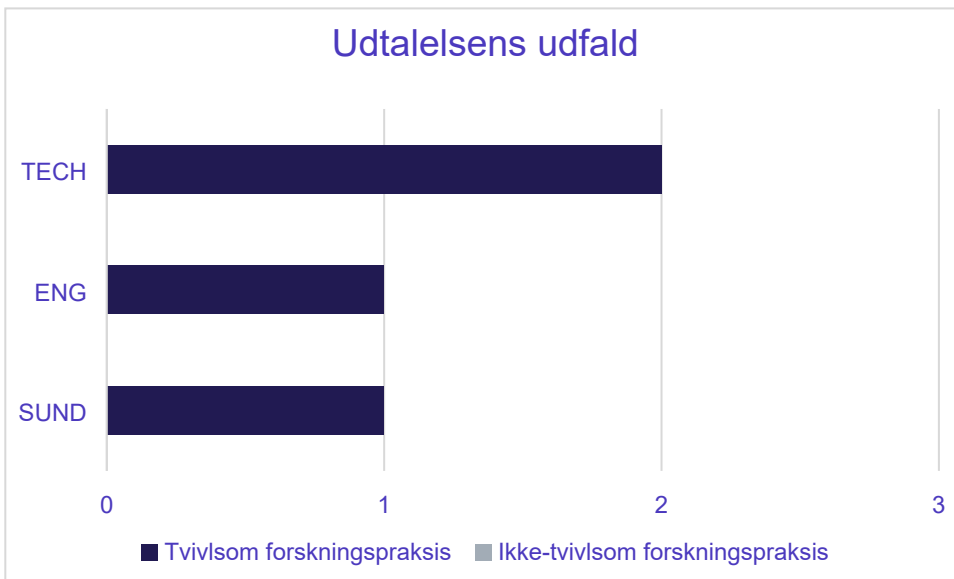

Figur 8 viser den procentvise fordeling af sagerne hhv. behandlet i praksisudvalget og oversendt til behandling ved Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Figur 9 viser den fakultetsvise fordeling af sagerne hhv. behandlet i praksisudvalget og oversendt til behandling ved Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

UDTALELSENS UDFALD – SAGER REALITETSBEHANDLET VED PRAKSISUDVALGET

Figur 10 viser udtalelsernes udfald i de fire sager, der blev realitetsbehandlet ved PU AAU. I samtlige fire sager udtalte praksisudvalget, at der forelå tvivlsom forskningspraksis.

SAGSBEHANDLINGSTID – SAGER REALITETSBEHANDLET VED PRAKSISUDVALGET

Figur 11 viser sagsbehandlingstiden i de sager, som er realitetsbehandlet ved praksisudvalget i 2019. Den vandrette sorte streg viser den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager realitetsbehandlet i praksisudvalget. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var i 2019 54 dage.

KONKRETE SAGER - RESUMÉER

Praksisudvalget har i 2019 modtaget fire sager omhandlende mistanke om tvivlsom forskningspraksis i form af selvplagiering og/eller plagiering. Disse sager er realitetsbehandlet ved praksisudvalget. Der er endvidere i perioden modtaget fire sager omhandlende mistanke om videnskabelig uredelighed i form af plagiering/brud på forskningsintegritet. Disse sager er oversendt til behandling i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Plagiering defineres som *“tilegnelse af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering”*, jf. lov om videnskabelig uredelighed. Loven definerer selvplagiering som *“f.eks. genbrug af egne tidligere anvendte tekstpassager”*. Behandlingen af sager om plagiering henhører som udgangspunkt under nævnets kompetence, mens sager om selvplagiering behandles som sager om tvivlsom forskningspraksis og henhører under praksisudvalgets kompetence.

Praksisudvalget har i 2019 behandlet to sager omhandlende både plagiering og selvplagiering. For så vidt angår plagieringen i de to sager har praksisudvalget vurderet, at sagerne lå under den såkaldte bagatelgrænse, jf. lov om videnskabelig uredelighed. Praksisudvalget har under henvisning til lovens bemærkninger ikke fundet det betænkeligt at behandle de beskrevne sager på AAU. Nævnet har efterfølgende gjort praksisudvalget opmærksom på, at spørgsmål om videnskabelig uredelighed, herunder også vurderingen af, om den videnskabelige uredelighed har haft ringe betydning (bagatelgrænsen), henhører under nævnets kompetence. Praksisudvalget har taget dette til efterretning.

Sag 2018-012 – Udtalelse af den 08.02.2019

Plagiering/selvplagiering

Det videnskabelige produkt i sagen var en ph.d.-afhandling indleveret til bedømmelse. Anmeldelsen gik på, at der i en af afhandlingens artikler var mistanke om selvplagiering, mens der i en anden af afhandlingens artikler var mistanke om plagiering. Spørgsmålene i sagen var således for det første, om der forelå selvplagiering og dermed tvivlsom forskningspraksis, når forskeren i det pågældende tilfælde havde anvendt tidligere egne arbejder uden citering, og for det andet om der forelå plagiering samt om plagieringens omfang.

Sager om plagiering henhører som udgangspunkt under Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds kompetence. Praksisudvalget fandt dog i det konkrete tilfælde, at omfanget af plagiering var begrænset og dermed ikke omfattende nok til at kunne klassificeres som videnskabelig uredelighed. Udvalget bemærkede, at omfanget af plagiering måtte have haft ringe betydning for afhandlingen og derfor måtte falde ind under bagatelgrænsen, jf. lov om videnskabelig uredelighed. Udvalget bemærkede dog hertil, den omtalte passage rent tekstmæssigt var begrænset, men at der var tale om citering af andres publikation uden reference og uden i øvrigt at markere det ordrette citat ved anførselstegn, kursivering, indrykning eller anden tydelig markering med angivelse af kilden. Alene af den grund at der forelå en grad af plagiering, var det praksisudvalgets vurdering, at den indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis.

I forhold til spørgsmålet om selvplagiering bemærkede udvalget, at der ikke var tale om et omfattende genbrug af materiale, men der var dog heller ikke tale om et ubetydeligt genbrug. Praksisudvalget vurderede, at sammenfaldene var under bagatelgrænsen for videnskabelig uredelighed, men at det i sig selv udgjorde tvivlsom forskningspraksis.

Praksisudvalget udtalte, at der i sagen var udvist tvivlsom forskningspraksis.

Sag 2018-013 – Udtalelse af den 08.02.2019

Plagiering/selvplagiering

Det videnskabelige produkt i sagen var en ph.d.-afhandling indleveret til bedømmelse. Anmeldelsen gik på manglende citering vedr. et tekststykke i en af afhandlingens artikler, som også fandtes i en medforfatters tidligere afsluttede kandidatspeciale. Artiklen var skrevet af den indklagede ph.d.-studerende og 5 øvrige forfattere.

Praksisudvalget drøftede indledningsvist, hvorvidt en kandidatafhandling kan kategoriseres som en publikation, og hvorvidt det er et krav, for at der kan være tale om selvplagiering, at det der kopieres fra er en publikation. Dernæst drøftede udvalget, hvorvidt der i den konkrete sag forelå tvivlsom forskningspraksis, når der i en artikel uden reference genbruger tekst, som findes i en medforfatters tidligere afsluttede kandidatspeciale. Medlemmerne som deltog i behandlingen af sagen havde divergerende meninger.

To medlemmer udtalte, at udgangspunktet er, at der er tale om selvplagiering, når kopieringen af tekst har et omfang, som det havde i denne sag. De vurderede, at der var tale om et substantielt omfang af tekst uden brug af referencer, og at det ikke var deklareret på anden

vis, at det var genbrug af tidligere arbejde. Spørgsmålet var herefter, om det gjorde nogen forskel, at den tekst der var kopieret fra, udgjorde den ene forfatters kandidatafhandling. De to medlemmer fandt ikke, at der hverken i lov om videnskabelig uredelighed eller i praksis stilles særlige krav til den tekst, der kopieres fra, og fandt derfor, at det var uden betydning, at den kopierede kilde var en kandidatafhandling. De vurderede derfor, at der forelå tvivlsom forskningspraksis.

To medlemmer udtalte, at det er almindelig og god forskningspraksis inden for dette felt at tilskynde til publicering af upubliceret forskning. De to medlemmer fandt derfor, at det ikke kunne være i strid med god forskningspraksis at anvende kandidatspecialet, som det var sket i denne sag.

Eftersom formanden for udvalget var fraværende, blev næstformandens stemme afgørende. Praksisudvalget udtalte, at der i sagen var udvist tvivlsom forskningspraksis.

Sag 2019-001 – NVU har endnu ikke truffet afgørelse

Plagiering

Det videnskabelige produkt i sagen var en artikel indleveret til et tidsskrift. Sagen opstod som følge af en anmeldelse fra tidsskriftets chefredaktør. Den pågældende artikel var forfattet af den anmeldte forsker og fire medforfattere. Praksisudvalget besluttede derfor af egen drift også at tage sagen op mod de fire medforfattere.

Praksisudvalget vurderede i denne sag, at der var tale om et videnskabeligt produkt frembragt som led i forskning ved AAU. Forretningsudvalget vurderede videre, at der var begrundet mistanke om videnskabelig uredelighed i form af plagiering, idet der uden reference var kopieret større tekstafsnit fra eksterne kilder. Om forholdene var af en sådan art, at der var tale om videnskabelig uredelighed, skulle ifølge praksisudvalget overlades til nævnets afgørelse.

Praksisudvalget konkluderede, at der i sagen var mistanke om plagiering, og at sagen derfor skulle oversendes til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Praksisudvalget drøftede de enkelte medforfatteres roller i sagen. Det er praksisudvalgets vurdering, at samtlige forfattere som udgangspunkt bærer ansvaret for indholdet i et videnskabeligt produkt, og det i sig selv eventuelt kan være udtryk for videnskabelig uredelighed, hvis en forsker tillader at være anført som forfatter, hvis vedkommendes bidrag til produktet har været minimalt. Ud fra partshøringssvarene vurderede praksisudvalget dog, at anmeldelsen vedr. den ene medforfatter ikke skulle oversendes til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Praksisudvalget traf afgørelse om at oversende sagen til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed for så vidt angår fire ud af de fem forfattere. Nævnet har på tidspunktet for udarbejdelsen af afrapporteringen ikke truffet afgørelse i sagen.

Sag 2019-002 – NVU har endnu ikke truffet afgørelse

Plagiering/brud på forskningsintegritet

Sagen opstod som følge af en henvendelse fra en professor ved et andet universitet vedr. et muligt brud på forskningsintegritet.

Det videnskabelige produkt i sagen var en artikel udarbejdet af en forsker ved AAU. Artiklens emne var ifølge anmelder stort set identisk med emnet for en publikation, som indklagede arbejdede på under en tidligere ansættelse ved det andet universitet. Anmeldelsen gik på manglende anerkendelse eller medforfatterskab til anmelder.

Praksisudvalget drøftede, at problemstillingen i sagen ikke alene var tekstsammenfald mellem de to artikler men måske i højere grad, hvorvidt emnet, ideerne mv. var identiske eller sammenlignelige. Udvalgets drøftelser omhandlede ligeledes, hvorvidt den omhandlede forskning var frembragt ved Aalborg Universitet. Udvalget fandt, at forskningen som minimum var delvist frembragt ved Aalborg Universitet.

Praksisudvalget vurderede, at der i sagen var fremsat begrundet mistanke om videnskabelig uredelighed. Om forholdene var af en sådan art, at der var tale om videnskabelig uredelighed, skulle ifølge praksisudvalget overlades til nævnets afgørelse.

Praksisudvalget traf afgørelse om at oversende sagen til behandling i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Nævnet har på tidspunktet for udarbejdelsen af afrapporteringen ikke truffet afgørelse i sagen.

Sag 2019-003 – NVU har endnu ikke truffet afgørelse

Plagiering

Det videnskabelige produkt i sagen var en ph.d.-afhandling indleveret til bedømmelse. Anmeldelsen gik på mistanke om plagiering i form af tekstsammenfald med eksterne kilder uden referencer, tekstsammenfald, hvor referencer var kopieret fra ekstern kilde samt tekstsammenfald med referencer men uden angivelse af, at der var tale om direkte kopi.

Praksisudvalget vurderede, at der i sagen var fremsat begrundet mistanke om videnskabelig uredelighed. Om forholdene var af en sådan art, at der var tale om videnskabelig uredelighed, skulle ifølge praksisudvalget overlades til nævnets afgørelse. Praksisudvalget bemærkede dog, at indklagede ifølge udvalget først og fremmest var gået for langt, idet der bl.a. var kopieret tekst direkte i afhandlingens konklusion.

Praksisudvalget traf afgørelse om at oversende sagen til behandling i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Nævnet har på tidspunktet for udarbejdelsen af afrapporteringen ikke truffet afgørelse i sagen.

Sag 2019-004 – Udtalelse af den 12.09.2019

Selvplagiering

Det videnskabelige produkt i sagen var en ph.d.-afhandling indleveret til bedømmelse. Anmeldelsen gik på, at der i afhandlingen var en række overlap med den ph.d.-studerendes egne artikler.

Praksisudvalget drøftede i sagen, om der var tale om selvplagiering, når indklagede i sagen gengav tidligere egne arbejder uden tydelig angivelse af, at der var tale om ordret eller næsten ordret gengivelse. Udvalget fandt, at de nævnte gengivelser fra egne arbejder havde et væsentligt omfang og ikke var uden betydning. Indklagede skulle derfor have refereret til gengivelserne ved markering med anførelsestegn, kursivering eller på anden måde tydelig angivelse af kilden. Praksisudvalget kom frem til, at gengivelsen af substantielle og ikke ubetydelige afsnit fra egne tidligere arbejder uden tydelig markering heraf ikke var i overensstemmelse med god forskningspraksis.

Praksisudvalget udtalte, at der i sagen var udvist tvivlsom forskningspraksis.

Sag 2019-005 – Udtalelse af den 31.10.2019

Selvplagiering

Det videnskabelige produkt i sagen var en ph.d.-afhandling indleveret til bedømmelse. Anmeldelsen indeholdt mistanke om selvplagiering i form af tekstsammenfald med egne tidligere artikler.

Praksisudvalget drøftede, om der i denne konkrete sag var tale om selvplagiering og dermed tvivlsom forskningspraksis, når indklagede havde gengivet tidligere egne arbejder uden tydelig angivelse af, at der var tale om ordret eller næsten ordret gengivelse. Spørgsmålet var, om de pågældende gengivelser havde et omfang og en betydning der medførte, at der var tale om tvivlsom forskningspraksis.

Praksisudvalget konkluderede indledningsvist, at det ikke havde betydning, at indklagede havde angivet i afhandlingen, at der var tale om en kompilation af flere artikler, eftersom der ikke i afhandlingen var angivet med kursiv eller på anden måde angivet, at der var tale om gengivelser.

Praksisudvalget kom i sagen frem til, at de nævnte gengivelser havde et væsentligt omfang og ikke var uden betydning. Indklagede skulle have refereret til gengivelserne ved markering med anførelsestegn, kursivering eller på anden tydelig vis have fremhævet gengivelserne med angivelse af kilden. Praksisudvalget lagde desuden vægt på, at indklagede i sit høringssvar ikke var uenig i anklagerne.

Praksisudvalget udtalte, at der i sagen var udvist tvivlsom forskningspraksis.

Sag 2019-006 – NVU har endnu ikke truffet afgørelse

Plagiering

Det videnskabelige produkt i sagen var en artikel udarbejdet af tre forskere og en tidligere studerende ved AAU. Anmeldelsen vedrørte mistanke om videnskabelig uredelighed i form af plagiering af tekst fra en tidligere indleveret kandidatafhandling ved AAU.

Praksisudvalget drøftede i sagen, hvorvidt sagen skulle karakteriseres som en sag omhandlende forfatterskab eller som en sag vedrørende plagiering. Praksisudvalget vurderede dog, at der i sagen var fremsat begrundet mistanke om videnskabelig uredelighed. Om forholdene var af en sådan art, at der var tale om videnskabelig uredelighed, skulle ifølge praksisudvalget overlades til nævnets afgørelse.

Udvalget drøftede, hvorvidt anmeldelsen vedrørende én af de indklagede skulle videresendes til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, idet denne angav ikke at have været medvirkende ved indlevering af artiklen. Praksisudvalget vurderede dog efter korrespondance med nævnets sekretariat, at det skulle være op til nævnet at vurdere, hvorvidt denne indklagede havde handlet forsætligt eller groft uagtsomt, jf. lov om videnskabelig uredelighed.

Praksisudvalget traf afgørelse om at oversende sagen til behandling ved Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Nævnet har på tidspunktet for udarbejdelsen af afreporteringen ikke truffet afgørelse i sagen.

AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

Idet afrapporteringen for 2019 udelukkende omfatter 8 sager, er det vanskeligt at drage konklusioner ud fra afrapporteringens statistikker. Praksisudvalget ønsker dog at henlede opmærksomheden på følgende afsluttende bemærkninger.

DIVERSITET I PRAKSISUDVALGET

Praksisudvalget kan konstatere, at der består en overrepræsentation af mænd blandt medlemmerne af praksisudvalget. Se figur 1. Der er ikke foretaget nye udpegninger af basismedlemmer og fakultetsmedlemmer siden seneste afrapportering for perioden 2017-2018, hvorfor diversiteten er uændret blandt basismedlemmer og fakultetsmedlemmer. I forhold til ad hoc-medlemmer, som udpeges fra sag til sag, bemærker praksisudvalget, at der i 2019 blev udpeget 3 ad hoc-medlemmer, hvor alle var mænd. Det samme gjorde sig gældende for perioden 2017-2018, hvor der også udelukkende blev udpeget mandlige medlemmer.

PRÆSCREENING AF PH.D.-AFHANDLINGER

Praksisudvalget bemærker, at nogle fakulteter ved AAU har den praksis at screene ph.d.-afhandlinger før indlevering, mens andre fakulteter følger den praksis at screene afhandlinger efter indlevering. Praksisudvalget konstaterer, at der ikke er kommet sager til Praksisudvalget fra de fakulteter, der screener før indlevering.

LAND HVOR SENESTE GRAD ER ERHVERVET

Praksisudvalget konstaterer, at der har været 20 indklagede i de 8 sager, der er behandlet ved praksisudvalget i 2019. 45 % af de indklagede har erhvervet sin seneste grad i Danmark, mens 35 % har erhvervet sin seneste grad i et andet land. Se figur 3. Praksisudvalget har ikke oplysninger om, hvor de resterende 20 % har erhvervet sin seneste grad. Det lader til, at der er en overvægt af indklagede, der har erhvervet seneste grad uden for Danmark.

DIVERSITET BLANDT DE INDKLAGEDE

Praksisudvalget bemærker, at der er en overvægt af mandlige indklagede i de 8 sager, der er behandlet ved praksisudvalget i 2019. Ud af de 20 indklagede i 2019 var der 17 mænd og 3 kvinder. Se figur 5.

AFTALER OM FORFATTERSKABER

Praksisudvalget kan ud fra flere sager konstatere, at det kan være problematisk, hvis der i forskningssamarbejder ikke indgås fyldestgørende aftaler vedr. forfatterskab. Praksisudvalget anbefaler derfor, at der indgås klare aftaler om forfatterskaber, herunder og især i forhold til samarbejde med studerende.